

נחל זהר

פירושים וחיידושים בספר הזהר הקדוש
על סדר פרשת השבוע

על פי ההקדמות אשר בספר הקדוש ליקוטי מוהר"ן מברסלב זצוק"ל

בזהר דא יפקון ביה מן גלותא ברחמים

להבין דרך הלימוד ומטרת עלון זה נא עיין בהקדמה בגב העלון

תרגום ללשון הקודש

זהר הקדוש - נח ס:

למה נח נח פעמים? אלא כל צדיק וצדיק שבעולם יש לו שתי רוחות - רוח אחת בעולם הזה, ורוח אחת בעולם הבא. וכך תמצא בכל הצדיקים: משה משה, יעקב יעקב, אברהם אברהם, שמואל שמואל, שם שם. פרט ליצחק שלא כתוב בו כמו שכתוב בהם, משום שיצחק, בשעה שנקרב על גבי המזבח, יצאה נשמתו שהייתה בו בעולם הזה. וכיון שנאמר באברהם ברוך כחיה המתים, שבה אליו נשמתו של העולם הבא. משום זה תמצא שלא יחד הקדוש ברוך הוא את שמו אלא על יצחק, משום שגחשבו במת. ועל זה רמז הכתוב ואמר (איוב טו) הן בקדשו לא

תוספתא למה נח נח תרי זמני. אלא כל צדיק וצדיק די בעלמא אית ליה תריין רוחין. רוחא חד בעלמא דין ורוחא חד בעלמא דאתי. והכי תשפח בכלהו צדיקי משה משה, יעקב יעקב, אברהם אברהם, שמואל שמואל, שם שם. בר מיצחק דלא כתיב ביה כמה דכתיב בהו. בגין דיצחק בשעתא דאתקרב על גבי מזבחא נפקת נשמתיה דחות ביה בהאי עלמא. וכיון דאתמר ביה באברהם, ברוך כחיה המתים תבת ביה נשמתיה דעלמא דאתי. בגין דא תשפח דלא יחד קודשא ברוך הוא שמייה אלא על יצחק בגין דאתחשב במת ועל דא רמז קרא ואמר

יאמין וגו'.

(איוב ז) הן בקדושו לא יאמין וגו'.

ליקוטי מוהר"ן

ובו מביא מעט ממאמר הזהר על הפרשה

תורה סו

ויהי נא פי שנים ברוחך אלי, ויאמר וכו', אם תראה אתי לקח מאתך יהי לך בן וכו': (מלכים ב)

והנה נתקנים אחר כך באלישע פי שנים. נמצא שהיה אלישע מתפלל בכונה יותר מאליהו רבו, כי כל הנסים והגדולות שעשה אלישע, בלם היו על ידי תפלה, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (מגילה כז) על פסוק: ספרה נא לי את כל הגדלות אשר עשה אלישע - ואלישע פי עבדי, בתפלה הוא דעביד:

א דע, שאפשר שיהיה התלמיד גדול מהרב, דחינו שיהיה לו פי שנים פרבו, ואף על פי כן הכל יהיה בכחו של רבו. וזה בחינת: ויהי נא פי שנים ברוחך אלי - ברוחך דיקא, שעל ידי בחינת הרוח עצמו של אליהו רבו, יהיה לו פי שנים כמותו. פי איתא, שיש להצדיק בחינת שני רוחות: רוח לעלא, רוח לתתא. כמו שכתוב (בראשית

ו) אלה תולדות נח נח; נח לעלא נח לתתא וכמו שכתוב שם בזהר נח (דף נט): על פסוק זה, עין שם בתוספתא, וזה לשונו: למה נח תרי זמני, אלא כל צדיק וצדיק די בעלמא, אית לה תריין רוחין: רוחא חד בעלמא דין, ורוחא חד בעלמא דאתי, והכי תשפח בכלהו צדיקי וכו', עין שם. דחינו שיש לו בחינת חיות למעלה, וחינת למטה. וחרוץ וחינות שלמעלה, הוא גדול מאד מאד. והתלמידים הם עם הצדיק משרש אחד, רק שהם תלויים בו בענפים באילן, שהאילן יונק חיותו משרשו, והענפים יונקים החיות דרך האילן. ויש בזה כמה בחינות, כי יש תלמידים שהם בבחינת ענפים, ויש שהם בבחינת עלים, וכן שארי הבחינות. ובשעת הסתלקות הצדיק, אזי הוא משיג הרבה יותר ממה שהשיג בחייו, כל אחד לפי מדרגתו, כמו שמצינו ברבי שמעון בן יוחאי באדרא, וברבנו הקדוש, ובשאר צדיקים:

ודע, שזהו על ידי שבשעת הסתלקות, אזי יורד ובא למטה בחינת הרוח וחינות דלעלא, ואזי נתחבקין ונתאחדים יחד הרוח דלתתא עם הרוח דלעלא, כי באמת שניהם אחד. ותבא בשנתגליון זה לזה,

נתאחדין מאד באחדות גדול. ומחמת שהרוח דלעלא אינו יכול להיות בזה העולם, כי טבעו אינו יכול לסבל כלל זה העולם, על כן נסתלק לעלא. ועל ידי זה נסתלק הצדיק, כי בשנסתלק למעלה הרוח הנ"ל, נסתלק עמו הרוח דלתתא, מחמת שנתאחדו מאד באחדות גדול כנ"ל. ועל כן הוא דבר גדול מאד, להיות בשעת הסתלקות הצדיק, אפלו מי שאינו תלמידו. כי מחמת שאז יורד ונתגלה למטה הרוח דלעלא, נמצא שנתגלה אז הארה גדולה מאד, על כן הוא טובה גדולה לכל מי שנמצא אז שם, והוא טובה להם לאריכות ימים. וכמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (חגיגה ה'): על פסוק (תהלים מט): ויהי עוד לנצח וכו', כי יראה חכמים ימותו. אכל להתלמידים מוגיע הארה גדולה מאד אז ביותו, כי מחמת שהם תלויין בהצדיק, ויונקים משרש אחר, נמצא שזה החיות דלעלא, הוא החיות ממש, ונתאחדים ונתחברים גם כן עם זה הרוח באחדות גדול, כי הוא רוחם וחיותם ממש כנ"ל. ועל ידי זה, אם זוכה, יכול לקבל פי שנים. כי הצדיק שהגיע זמנו להפטר מן העולם, נסתלק עליודי האחדות שנתאחד עם הרוח דלעלא כנ"ל. אכל התלמידים שעדין לא הגיע זמנו, אזי אדרבה נשאר אצלם הרוח דלעלא, לנדל האחדות שנתאחד מאד עם הרוח דלתתא, כי אי אפשר להם להתפרד עוד זה מזה. נמצא שהצדיק נסתלק על ידי זה, על ידי שמושיף עמו הרוח דלעלא את הרוח דלתתא, והתלמידים מוגיע להם פי שנים על ידי זה, כי נשאר אצלם בחינות הרוח דלעלא, כי נתאחד מאד עם הרוח דלתתא כנ"ל: אף כמה בחינות יש בתלמידים, ומי שמקשר מאד בהצדיק כמו ענפים באילן ממש, דהינו שהוא מרגיש בעצמו כל עליות וירידות שיש להצדיק, אף על פי שאינו אצל הצדיק. כי ראוי לו להתלמיד להרגיש בעצמו כל עליות וירידות של הצדיק, אם הוא מקשר באמת כראוי, כמו ענפים באילן. כי הענפים מרגישים כל העליות וירידות שיש להאילן, ועל כן פקוץ הם גדלים, ויש להם חיות. כי האילן יונק חיותו משרשו, על ידי הגידין שיש בו, שיונק דרך שם חיותו משרשו, דהינו שיש בו חללים שיונק דרך שם חיותו. ועל ידי כן בהרף שנתביש החלוחיות ונתפוז חללים, על ידי זה נתפוצים גם כל הענפים, ומחמת זה נופלים העלים אז, וכן להפך פקוץ כנ"ל. ומי שהוא מקשר אל הצדיק כמו כן, דהינו שהוא מרגיש כל העליות וירידות של הצדיק, כי יש כמה וכמה בחינות של עליות וירידות, כי יש כמה וכמה בחינות הסתלקות, כי יש בחינות הסתלקות הנפש, ויש הסתלקות השם, שהוא גם כן בחינות הסתלקות, כי השם הוא הנפש, וכמבאר במקום אחר (לקמן סי' רס), שזה בחינות מסירת הנפש ממש, עין שם. ויש הסתלקות מדרגא לדרגא, שהוא גם כן בחינות הסתלקות. והתלמיד שמקשר כל כך, שמרגיש בעצמו כל העליות וירידות של רבו, אזי יכול לזכות לפי שנים בעת ההסתלקות כנ"ל. וזה בחינות: אם תראה אתי לקח, דהינו שתראה אותי לקח ונסתלק; מאתך - מאתך דיקא, דהינו שפאתך ומעצמך תרגיש ההסתלקות כנ"ל, ואז תזכה לפי שנים בעת ההסתלקות כנ"ל. כי בכל עת של ההסתלקות, מאיזה בחינה שהוא, אזי הוא בחינת ירידת והתגלות הרוח דלעלא בבחינה הנ"ל. רק שההתגלות הוא כפי בחינת ההסתלקות, ובשעת ההסתלקות לנמרי, יורד ונתגלה לנמרי כנ"ל: וזה בחינות הקבלת פני רבו, שצריך להשתדל תמיד להקביל פני רבו, כי פן ואולי עכשו הוא עת של בחינת הסתלקות, ואם יזכה יקבל אז הארה גדולה, בבחינת פי שנים כנ"ל. וכשמקבל פי שנים, אזי אפשר שיתפלל בכונה, ויעשה עבודות וצדקות יותר

מרבו, והכל על ידי בחינות רוח של רבו, בבחינת: ויהי נא פי שנים ברוחך אלי - ברוחך דיקא כנ"ל. ומי שאינו יודע זאת, אינו יודע מהו אפר יד, כי אפר יד הוא דבר חדוש. גם אינו יודע להוציא מבח אל הפעל):

ב פי קדם שמוציאין מבח אל הפעל, אזי הבח והפעל נקשרים ביחד, ואין הפרש ביניהם. כי סוף מעשה במחשבה תחלה, דהינו כשאדם רוצה לעשות איזה דבר, כגון לבנות בית, צריך לחשב תחלה במחשבתו, איך יהיה ציור בנין ביתו, ואז כשנגמר במחשבתו דמות ביתו, אזי מתחיל לבנותו. נמצא שסוף המעשה, במחשבה תחלה. וקדם שהוציא מבח אל הפעל, אזי סוף המעשה נקשר עדין בתחלת המחשבה, ואין הפרש והבדל ביניהם כלל. וצריך לראות להוציא מבח אל הפעל, ואזי נפתחין ונבדלין הבח והפעל. ויש הפרש והבדל בין תחלת המחשבה, שהיא בחינות כח, וכן סוף המעשה, שהיא בחינת פעל. וזה בחינת אלק, כי א הוא שתי ידי, ונ"א באמצע, שהיא בחינת פתח. ואלו השני ידי, הם בחינת יו"ד בראש ויו"ד בסוף, שהם בחינות כח ופעל. הינו בחינת הי"ד של שם העצם, שהוא שם הויה ברוך הוא, שהוא יו"ד בראש, שהוא בחינת מחשבה תחלה, בחינת כח. והיו"ד השני, היא בחינת יו"ד של הכנוי, שהוא שם אדנ"י, שהוא יו"ד בסוף, בחינת סוף מעשה, בחינת פעל. ובתחלה שני ידי"ן אלו הם נקשרין יחד, ואין הבדל ביניהם כנ"ל, ואחר כך בשמוציאין מבח אל הפעל, הם נפתחין ונבדלין כנ"ל. וזה בחינת הנאו שבתוף האלק, שהוא בחינת פתח. הינו מה שנתפתחין ונבדלין אלו השני ידי"ן, שהם בחינות כח ופעל כנ"ל. וזאת הנאו שבתוף האלק, הוא בחינת הנאו אותיות שיש בין שני הידי"ן של שני השמות הנ"ל, כזה: יאקדונקי. כי יש שלש אותיות אצל הי"ד של שם העצם, שהוא בחינת תחלת המחשבה. וכן יש שלש אותיות אצל הי"ד של שם הכנוי, שהוא בחינת סוף מעשה. כי בכל דבר שבעולם יש שלש בחינות, שהם מקום וציור וזמן, שהם בחינת שלש אותיות הנ"ל. כגון כשאדם רוצה לבנות בית, צריך לחשב באיזה מקום לבנותו, ובאיזה זמן, ובאיזה ציור יהיה נבנה הבית, וכן בכל דבר שבעולם. וכן אחר כך בסוף המעשה, דהינו בשעושה את הדבר, יש גם כן שלש בחינות הנ"ל, שהם מקום וציור וזמן. וזה בחינות שלש אותיות שיש אצל יו"ד בראש, שהיא תחלת המחשבה, וכן יש שלש אותיות אצל יו"ד בסוף, שהיא בחינת סוף המעשה, שהם בחינת הנאו שבתוף האלק, וזה בחינת שני הרוחות הנ"ל, שהם רוח דלעלא ורוח דלתתא כנ"ל, שהם בחינת כח ופעל, שבתחלה הם נקשרים יחד, ואחר כך נפתחין ונבדלין כנ"ל. כי בחינת שתי הרוחות הנ"ל, נעשין על ידי המתקת חרון אף. כי יש בחינת חרון אף אצל השם יתברך, בכיבוד, ואצל בני אדם. וכשיש חרון אף, חם ושלום, הוא בחינות עשן שיוצא מנחיריו, כמו שבתוב (תהלים יח): עלה עשן באפו. וזה העשן מוזק לפרנסה, ושעל ידה מוציאין מבח אל הפעל, כי עליו שיש לו פרנסה ואינו נצרך לבריות, זוכה לאמת, בחינות עלמא דאתי, בבחינות: אשרי שאל יעקב בעזרו שברו על ה' אלקיו; שעל ידי זה מוציאין מבח אל הפעל בדלקמן. כי העשן מוזק לעינים, בבחינת (משלי י'): כעשן לעינים; שהם בחינת פרנסה, בחינת (תהלים קמה): עיני כל אלו ישברו וכו'. כי פעם מוזק לפרנסה, כמו שמוכא במקום אחר, שפעם מפיסד העשירות (עיין לעיל בסימן נט). וצריך לשבר ולהמתיק חרון אף, דהינו להמתיק העשן ולבררו, עד שיתיה נעשה מפניו בחינת רוח, דהינו רוח אורי, שנעשה מהתבררות העשן. וזה

הרוח, שהוא המתקת העשן של החרון אף, הוא בחינת משיח, בחינת (איכה ד): רוח אפינו משיח ח'. וכל זמן שלא בא בחינת זה הרוח אל בחינת הידים, עדין הוא קדם ההינה. פי עקר ההינה, הוא בבחינת הידים, שהם כלי העשייה, ששם הוא עקר התגלות בחינת הרוח, בבחינת (תהלים לא): בידך אפקיד רוחי, ובבחינת (איוב יב): אשר בידו נפש כל חי ורוח כל בשר איש. ואחר־כך בשנתגלה הרוח בבחינת הידים, עדין שני הרוחות הנ"ל, שהם בחינת כח ופעל, בחינת שני הידים – ימין ושמאל, הם שניהם ביחד עדין, דהינו שעדין לא נפתחו ונתפרדו הידים, ששם התגלות שתי הרוחות כנ"ל. פי עדין הכח והפעל נקשרים יחד, ואין הבדל ביניהם כלל, ואזי אין נכר בין ימין לשמאל כנ"ל. ואז עדין בחינת קדם הכריאה, דהינו קדם שמוציאין מבח אל הפעל, שאז הן נקשרים יחד כנ"ל. ואחר כך שמוציאין מבח אל הפעל, אז הוא גמר הכריאה, ואז נפתחו הידים, ונכר בין ימין לשמאל, בבחינת (ישעיה מו): אף ידי יסדה ארץ וימיני טפחה שמים; פי אז יש הפרש והכר בין הכח והפעל, שהם בחינת שתי הידים, שתי הרוחות כנ"ל. וכל זה נעשה על ידי המתקת החרון אף כנ"ל, וזה בחינת אף ידי – אף דיקא כנ"ל. וזה בחינת (תהלים קמו): פותח את ידך – שהידיים נפתחו ונפרין בין ימין לשמאל כנ"ל. וזה: את ידיך – בחינת שני ידייך הנ"ל (כמ"ש בזהר ובתיקונים בהקדמה דף ז: ומובא בפע"ח בשער הזמירות פ"ה עיי"ש), אל תקרי ידך, אלא יודיך, פי הידים הם בחינת שני יודיך הנ"ל, שהם בחינת כח ופעל, שזה בחינות שתי הידים ימין ושמאל כנ"ל; וזהו: פותח את ידך – סופיתבות התך, פמוכא, הינו בחינת שהידיים נפתחו ונחתכו, ונכר בין ימין לשמאל כנ"ל, בחינת אף ידי יסדה ארץ וכו' כנ"ל. וזה התך בגימטריא שתי פעמים רוח (כמובא בפע"ח שם), הינו בחינת שני הרוחות הנ"ל, שהם בחינת שני היודיך, שני הידים כנ"ל, בשנפתחו ונחתכו שמוציאין מבח אל הפעל כנ"ל. וזהו פותח את וכו', בבחינת פתח הנ"ל. וכל זה נעשה על־ידי המתקת החרון אף, בבחינת רוח אפינו משיח ח' כנ"ל. וזה: פותח את ידך – ראשיי תבות: אפי, הינו בחינת רוח אפינו וכו' כנ"ל. פי על־ידי בחינת רוח אפינו וכו', נפתחו ונחתכו הידים, שהם בחינת שתי הרוחות כנ"ל; וכל המצוות והעברות תלוין גם כן בזה, בבחינת התפתחות הידים הנ"ל, בחינת כח ופעל כנ"ל. פי יש בהם גם כן שלש בחינות הנ"ל, שהם מקום וציור וזמן. וזה בחינת (אבות פ"ב): הסתפל בשלשה דברים ואי אתה בא לידי עברה, לידי עברה דיקא, פי עקר העברה, חס ושלום, נעשה על־ידי בחינות הידים הנ"ל. ובתחלה העברה בכת, שהושב לעשותה, חס ושלום, ואחר־כך שמוציאה מכח אל הפעל ועושה אותה, חס ושלום, אזי הוא רשע גמור, והשוב כמות, פי רשעים בתייתן קרויון מתים (ברכות יח): וזה בחינת (תהלים פח): כמו חללים שוככי כגר וכו'; הינו הרשעים שהם בתייתן קרויים מתים. וזהו: מידך נגזרו – נגזרו לשון התך, כמו שפרש רש"י. הינו שהעברה נעשה על־ידי בחינת התוך הידים, בחינת: פותח את ידך – סופיתבות התך. ומנפילת התוך והתפתחות הידים אלו שבקדשה, נעשה העברה בבחינות: והמה מידך נגזרו – לשון התך כנ"ל. ועל כן מועיל תשובה על עברה, פי עקר התשובה היא הרטה, שמתהרט על העברה, בחינות (נדרים כב): פתח הרטה, שזה בחינות פתח כנ"ל, בחינות פותח את ידך כנ"ל.

ג ולהוציא מבח אל הפעל, הוא על ידי שלמות הדבור, וצריך שיחיו אותיות הדבור בשלמות, וזה נעשה על ידי בחינות עלמא דאתי, שעל ידי זה נשלמין אותיות הדבור. פי לעתיד לבוא יהיה

הדבור בשלמות, פי אפלו העכורים יקראו את השם יתברך עם הדבור, כמה שכתוב (צפניה ג): כי אז אהפך אל העמים שפה ברורה לקרא כלם בשם ה' וכו', נמצא, שיהיה להדבור שלמות. פי עכשו הדבור חסר ואינו בשלמות, מאחר שאין כל העולם קוראין להשם יתברך עם הדבור. אבל לעתיד יקראו כלם להשם יתברך עם הדבור, אפלו עכורים, ועל כן אז יהיה הדבור בשלמות, בחינת שפה ברורה, מאחר שהכל יקראו להשם יתברך עם הדבור, נמצא שיש להדבור שלמות. וכל זה יהיה לעתיד, פי עקר גדלתנו ותפארתנו יתגלה לעתיד לבוא, שאז ידעו ויראו הכל את גדלתנו, פי אז יראו הכל את גדלת ותפארת הצדיקים והשרים, אשריהם אשרי חלקם, מה רב טובך הצפון להם. ולהפך – מפלת הרשעים, כמה שכתוב (מלאכי ג): ועפותם רשעים וכו'; פי אז יהיה יומא דדינא רבא, שיהיה האדם נדון על כל מעשהו, על כל פרט ופרט, ולא יותרו לו על שום דבר קטן, פי אין שכחה לפניו יתברך, והכל יהיה נזכר לו אז. ואזי, שיהיה מפלת הרשעים, וישוכו ויראו בין צדיק לרשע וכו', (כמו שכתוב שם במלאכי: ושבתם וראיתם בין צדיק לרשע, בין עובד אלקים לאשר לא עבדו). פי אז דיקא, ביומא דדינא, יראו החלוק בין צדיק לרשע וכו', ואזי יתהפכו כלם להשם יתברך על ידי זה, ויקראו כלם בשם ה', בבחינות: אז אהפך אל כל העמים וכו' כנ"ל, ואזי יהיה הדבור בשלמות, בחינת שפה ברורה כנ"ל. נמצא, שעל ידי מפלת הרשעים שיהיה לעתיד, על ידי זה יהיה נשלם הדבור אז כנ"ל. אבל צריכין להמשיך בחינת עלמא דאתי גם בעולם הזה, דהינו שיהיה מפלה לרשעים גם בעולם הזה, וזה נעשה על ידי אמת: ועקר האמת הוא, בשאין האדם נצרך לבריות, פי כיון שנצרך האדם לבריות, משתנה פניו בכרום, לכמה גוונים (ברכות ו:). פי מי שהוא נצרך לבריות, קשה לו מאוד להתפלל ברבים, וטוב ונוח לו להתפלל ביהודה, פי ברבים נופלין עליו פניות גדולות ושקרים, שעושה תנועות ושקרים בתפלתו בשביל בני אדם, מאחר שהוא נצרך להם. ואפלו מי שאין נצרך לבריות בשביל פרנסה, פי מתפרנס משלו, אף על פי כן יש שהוא נצרך לבריות בשביל כבוד, אז בשביל דבר אחר, דהינו שיש לו תאוה של כבוד והשיבות וכיוצא. נמצא שהוא נצרך לבריות, שהוא צריך לכבוד והשיבות שלהם. ואזי, בשאין נצרך לבריות באיזה בחינה, יוכל לפל בשקר גדול בתפלתו, דהינו לעשות תנועות בשקר בשביל בני אדם כנ"ל. ויש מי שהוא איש בשר קצת, וירא את ח' במקצת, ומתבייש בעיניו לעשות שקר מגנה בתפלתו בשביל אחרים, ומתפנן להתפלל באמת. אבל האמת הוא הרבה מאד יותר מדי, וגם זה אינו אמת, פי לא נמצא הרבה אמת, פי האמת הוא רק אחד, כמו שמוכא במקום אחר (לעיל בהתורה אמר ר"ע בסימן נא). דהינו מחמת שהוא בוש בעיני עצמו להתפלל בשקר גמור כנ"ל, על כן הוא רוצה לכפות על השקר ולהלביש השקר באמת. דהינו למשל, שהפין לעשות איזהו תנועה או המחאת פה בשביל אחר, אבל הוא מתבייש בזה שיעשה שקר בתפלתו בשביל בני אדם, על כן הוא גונב דעת עצמו, ומסבב לו תוצר הרע סבוכים במחשבתו, עד שנתגלה הדבר במחשבתו שהוא צריך באמת לעשות תנועה זו בתפלתו או להכות פה אל פה, דהינו שמוציא לעצמו איזה אמת, שהוא צריך לעשות אותה התנועה בשביל אותו האמת. נמצא שהוא מכסה השקר באמת, נמצא שיש לו הרבה אמת יותר מדי. פי העקר האמת אינו רק אחד, דהינו להתפלל באמת לאמתו בשביל השם יתברך לבדו, אבל זה האמת של שקר הוא הרבה מאד, פי יש בזה כמה גוונים, וכמה מיני

אמת שמוצא לעצמו לחפות על השקר. וזהו: כיון שנצרך האדם לבריות – שאז נופלים עליו פניות ושקרים כנ"ל – אזי משתנה פניו לכמה גוונים. פניו זה בחינת האמת, שהוא בחינת פנים, בחינת (תהלים כד): מבקשי פניו יעקב סלה; בחינת (מיכה ז): תתן אמת ליעקב. דהינו שהאמת שלו, שהוא בחינת פנים, נשתנה לכמה גוונים, דהינו שיש לו כמה מיני אמת שמלביש בו השקר, דהינו שמוצא לעצמו אמת, שפונתו בשביל כך או בשביל כך, נמצא שנשתנה הפנים, שהוא אמת, לכמה גוונים, כי העקר האמת אינו אלא אחד כנ"ל: וזה פרוש (תהלים קמו): אהללה ה' בחיי: הינו בשאין נצרך לבריות. וזה בחיי – בחיי דיקא, הינו שאני חי מחיים שלי, שאינו נצרך לחיות שום אדם. כי הנצרך לבריות הינו אינם חיים (כיצה לב): הינו שאינם חיים שלו, כי הוא חי מאחרים. אבל בשאינו נצרך לבריות, ואני חי חיים שלי, אזי אוכל להללו ולהתפלל לפניו באמת כנ"ל, וזהו: אהללה ה' בחיי – דיקא, כנ"ל. וזהו (שם): כיון שנצרך האדם לבריות, עולם השד בעדו וכו' (עין למטה):

וכשיש אמת, אזי הוא מפלת הרשעים, כי עקר מפלת הרשעים לעולם הבא הוא על ידי האמת שיתגלה אז. כמו שכתוב (משלי יב): שפת אמת תבון לעד – פוננת לעד לא פתיב, אלא תבון, כי לעתיד לבוא יתגלה האמת, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (וזהו תשא דף קפה: ובתיקון סג). ועל ידי האמת שיתגלה לעתיד, על ידי זה יהיה מפלת הרשעים, בבחינת (דברים ז): ומשלם לשונאיו אל פניו להאבידו. פניו זה בחינת אמת כנ"ל, שעל ידי זה, משלם לשונאיו ומאבידן מן העולם, כמוכא בזהר הקדוש. וכן אמרו רבותינו זכרונם לברכה בגמרא (עירובין כב), שפכיתול הם במשא על פניו, כי הפנים, שהוא בחינת האמת של השם יתברך, אינו יכול לסבל את הרשעים. וכשנתגלה בחינת הפנים, דהינו האמת, אזי הוא מפלת הרשעים כנ"ל. ועל ידי זה יהיה מפלתם לעתיד, כי אז יתגלה האמת כנ"ל. ועלין בשזוכין לאמת בעולם הזה כנ"ל, על ידי זה נתגלה בחינת הפנים כנ"ל, ואזי מושיכין בחינת עולם הבא בתוך העולם הזה, ואזי נעשה מפלתם על ידי האמת גם בעולם הזה, כמו שיהיה בעולם הבא כנ"ל. ועלידינה ממשיכין שלמות אותיות הדבור שיהיה לעתיד, בחינת שפה ברורה, בתוך העולם הזה. כי בחינת שפה ברורה נעשה על ידי מפלתם, שעל ידי זה נתהפכין פלם אל השם יתברך כנ"ל: וזה בחינת (ישעיה נח): ודבר דבר, הנאמר בשבת. הינו שצריך להמשיך בחינת דבור של שבת, שהוא בחינת עלמא דאתי, בתוך הדבור של עולם הזה, להשלים הדבור בעולם הזה. כי עקר שלמות הדבור הוא מבחינת שבת, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (שבת קיג): שלא יהא דבורך של שבת כדבורך של הל; כי בשבת הוא שלמות הדבור, כי שבת הוא בחינת עולם הבא כנ"ל, וצריך להמשיך דבור של שבת בתוך הדבור של הל כנ"ל: וזהו בחינת אל הויה ביצירה, שעל ידי בחינת אל, שהוא בחינת אמת, בחינת (כמדבר כג): לא איש אל ויכזב; שהוא בחינת יעקב, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (מגילה יח): מנין שקראו הקדוש ברוך הוא ליעקב אל, שנאמר: ויקרא לו אל אלקי וכו'; כי יעקב בחינת אמת כנ"ל. וזה האמת שהוא בחינת עלמא דאתי, תלוי בפרנסה, כי כשיש לו פרנסה ואין נצרך לבריות, יוכל להתפלל באמת כנ"ל. וזה בחינת (תהלים קמו): אשרי שאל יעקב בעזרו, שברו על ה' אלקיו. כי כשישברו על ה' אלקיו ואין נצרך לבריות – אזי אל יעקב בעזרו, כי אל יעקב הוא בחינת אמת כנ"ל. ואזי בשזוכין להמשיך בחינת עלמא דאתי, בחינת אמת,

בחינת פנים, בתוך העולם הזה, אזי נעשה מפלת הרשעים כנ"ל. וזה בחינת הויה במלוי ההין, כי הי היא בחינת שלום שכת, כמה שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (עירובין כא) על פסוק (יהזקאל ב): הגה והי, וחי זה שלום שכת לרשעים בעולם הבא. וזה בחינת אל הויה, דהינו אל שהוא בחינת אמת, שעל ידו נעשה שלום שכת לרשעים, שהוא בחינת הויה במלוי ההין כנ"ל, צריך להמשיכה בתוך העולם הזה, שהוא בחינת ודבר דבר, להמשיך דבור של שבת בתוך ימי החל כנ"ל, שהם בחינות יצירה. בבחינות (תהלים קלט): ימים יצרו ולא אחד בהם, דהינו שימי החל הם בחינות יצירה, בשאין אחד בהם, שהוא בחינות שבת. וצריך להמשיך לבחינות יצירה, שהוא בחינת ימי החל, את בחינות אל הויה, שהוא בחינות עלמא דאתי, בחינות שבת. וזה בחינות: מלכות – פה, שעל ידי זה נשלמים אותיות הדבור כנ"ל:

ד וכשנשלמין אותיות הדבור כנ"ל, צריך לראות להוציא הדבור בשלמות, כי לפעמים נתחבין אותיות הדבור במוצר הגרון, ואי אפשר להוציא הדבור בשלמות, שזה בחינות מה שקורין בלשון אשכנז: הינריק. וצריך לראות להוציא הדבור ממוצר הגרון, שיוכל לדבר בשלמות, דהינו להמשיך נקודות אל האותיות, כי בלא נקודות אי אפשר לדבר שום אות, בידוע בחוש; ואזי בשמשיכין נקודות אל האותיות, ומוציאין הדבור בשלמות, אזי יכולין להוציא מפה אל הפעל. כי כל המחשבות שיש לאדם, פלם באים בתוך הדבור, כדאיתא בזהר: רחשי מרחשין שפנותה. ואף שאין האדם מרגיש זאת, אף על פי כן הוא בדקות גדול, כי כל מחשבה שבועולם שיש לאדם, פלם מכתרים לבוא בתוך הדבור בשעת המחשבה, רק שהוא בדקות מאד. ולכן כל עשיה שעושה האדם צריכה לבוא בתחלה בתוך הדבור, כי כל הדברים צריכין לבוא בבחינות מחשבה דבור ומעשה. נמצא שעל ידי הדבור נגמר המעשה ויוצא מפה אל הפעל. כי קדם שיוצא המעשה מפה אל הפעל, צריכה לבוא תחלה בבחינות דבור. על כן כדי להוציא מפה אל הפעל, צריכין להשלים אותיות הדבור כנ"ל. ולהוציא הדבור בשלמות ממוצר הגרון, דהינו להמשיך בחינות נקודות אל האותיות. ואזי בשיוצא הדבור בשלמות, יוצא הדבר מפה אל הפעל כנ"ל:

והמשיך נקודות אל האותיות, הוא על ידי החשק והכפופין שחושקין לעשות המצוה או שאר דבר שבקדשה שאיש ישראלי חושק לעשות, בבחינות (ש"ש א): נקודות הכסף, שעל ידי הכפופין והחשק נעשין נקודות, כי אי אפשר לעשות שום דבר פייאם על ידי חשק, דהינו למשל בשמדבר איזה דבור, צריך שיהיה לו מתחלה חשק לדבר. וכן כשעושה איזה פעלה, אם לא היה לו חשק מתחלה לעשותה, בודאי לא היה עושה אותה. ועל כן כל דבר שבקדשה שהאדם צריך לעשות, כגון לנסע להצדיק, או שאר דבר שבקדשה שהאדם צריך לעשות, נותנין לו מתחלה חשק, כדי שעל ידי זה יעשה הדבר:

ועקר גדל החשק נעשה עלידי המניעה שמזמינין לו. כי כשאיש ישראלי צריך לעשות דבר הצריך לו ליהדותו, בפרט כשצריך לו לעשות דבר גדול הצריך ליהדותו, שכל יהדותו תלוי בה, כגון לנסע לצדיק אמת, אזי מזמינין לו מניעה; וזאת המניעה היא בשביל החשק, כדי שעל ידי זה יהיה לו חשק יותר לעשות אותו הדבר, כי על ידי המניעה שמזמינין את האדם מן הדבר, על ידי זה נעשה התגברות החשק מאד. כמו למשל כשמראין לקמן דבר הנחמד לו, ותכף ומיד הוטפין ממנו ומחביאין ממנו, אזי הוא

רודף מאד אחר האדם, ומבקש וחושק מאד לאותו הדבר, נמצא שעקר החשק נעשה על ידי שחטפו ממנו והחביאו את הדבר. כמו כן מונעין את האדם מביצוע מהדבר הצריך לו, כדי שיעל ידיו זה יהיה לו חשק יותר. בבחינות (משלי ט): ולחם סתרים יונעם, שכל מה שהדבר נמנע ונסתר מן האדם ביותר, הוא חושק אליו ונעים לו ביותר. שמוזה בא תאוות והתגברות החשק אל עברה, חם ושלום, רחמנא לצלן, כי מחמת שהעברה נמנעת מאד מן האדם, פי אנו מצויים ומזרחים ומפקדים עליה שלא לעשותה, נמצא שהיא נמנעת מאד מאתנו, על פי יש התגברות החשק אליה כנ"ל, בבחינות: ולחם סתרים יונעם. כמו כן בקדושה, כשיש מניעה לאדם, החשק מתגבר ביותר. וכל מה שהדבר הנחשק גדול ביותר, המניעה יותר גדולה. פי יש חשק וחושק ונחשק, דהיינו האדם החושק, והדבר הנחשק, והחשק שהחושקין לדבר הנחשק. וכפי מעלת הנחשק, כן צריך להיות גדל החשק. ועל כן כשהנחשק גדול מאד, נמצא שצריך שיהיה לו חשק גדול מאד, אזי יש לו מניעה גדולה ביותר, שעל ידי זה החשק גדול ביותר, פי כל מה שהמניעה יותר גדולה, החשק מתגבר ביותר כנ"ל. ועליכן ראוי לאדם לדעת, כשיש לו מניעות גדולות מאד מאיזה דבר שבקדושה, ידע ויבין מזה, שזה הדבר שרוצה לעשות, הוא נחשק גדול מאד, ודבר יקר מאד, שמחמת זה המניעה גדולה מאד כנ"ל. ובפרט כשרוצה לנסע לצדיק האמת, פי יש צדיקים הרבה, אבל יש בחינות נקודות האמת בין הצדיקים, שבשורצים להתקרב אליו, שבזה תלוי הכל, אזי יש להאדם מניעות גדולות רבות מאד, ומזה בעצמו יבין האדם גדל מעלת הנחשק כנ"ל. והנה הכלל, שכל המניעות הם רק בשביל החשק, כדי שעל ידי זה יהיה לו חשק גדול ביותר כנ"ל, ועל פי כן בשאדם חושק ביותר, בודאי יוכל לעשות הדבר, ויכול להוציא מוכח אל הפעל, פי על ידי החשק נעשין נקודות, שעל ידי זה מוציאים מוכח אל הפעל כנ"ל. פי החשק משבב המניעה, פי עקר המניעה אינו אלא בשביל החשק כנ"ל, ועל פי כן בשאדם חושק ביותר כפי המניעה, ממיילא נשבר המניעה:

וזה בחינת ט' נקדין, ט' רקיעין, פי הנקודות הם בחינות רקיעין, שהם בחינות מניעות, פי המניעה היא בחינת רקיע, שהיא בחינת מסך, שמפריש ומסך לפני האדם ומונעו מן הדבר, כמו שכתוב (בראשית א): והי רקיע, והי מבדיל; שהרקיע הוא בחינת מניעה, שמפריש ומבדיל בין החושק והנחשק. ועל פי כן גם הארץ נקראת רקיע, כמה שכתוב (תהלים קלז): לרוקע הארץ על המים; פי גם הארץ היא שטח המבדיל ומפריש. ועל פי כן המ' נקדין הם בחינת ט' רקיעין, פי הנקודות נעשין על ידי החשק כנ"ל, ועקר החשק על ידי המניעה, שהיא בחינת רקיע כנ"ל. ויש ט' נקדין, ט' רקיעין, פי יש כמה בחינות בהנחשק, פי יש נחשק למעלה מנחשק, ולפי גדל מעלות הנחשק, כן צריך להיות גדל החשק. ועל פי כן יש לו מניעה גדולה כנ"ל, שעל ידי זה נעשה הנקודה כנ"ל. וזה בחינת תשע נקדין, תשעה רקיעין, שהם מקומין עד שורק, שהם נקודה למעלה מנקודה, רקיע למעלה מרקיע, דהיינו נחשק למעלה מנחשק. שלפי גדל הנחשק צריך שיהיה גדל החשק, שהיא בחינת הנקודה, שהיא בחינת רקיע, פי הנקודה נעשית על ידי הרקיע, שהיא בחינת מניעה כנ"ל. עד שיש נחשק שהוא בחינת קמין, קמיון וסתים, שהיא בחינת נקודות קמין, שהוא למעלה מכל הנקודות, פי הנחשק קמיון וסתים מאד. וכלל הדברים האלה, שכל מה שהאדם חושק באמת, בודאי יוכל לגמרו ולהוציא מוכח אל הפעל, ולא יוכל למנעו מזה שום מניעה ואנס, רק צריך שיהיה

החשק גדול מאד, כפי מעלת הנחשק. וזה יוכל להבין מהמניעה בעצמה, שבשוראה המניעה מתגברת ומשתמחת ועומדת לפניו, ומונעת אותו מאד, ידע ויבין מזה, שהנחשק גדול מאד כנ"ל. ועל פי צריך להתגבר שיהיה לו חשק גדול מאד מאד, כפי הנחשק וכפי המניעה כנ"ל, ואז בודאי יוכל לגמרו כנ"ל:

פי אין להאדם לפטר את עצמו ולמצא לעצמו תרוץ על ידי המניעה, לומר שהוא הפין לעשות אותו הדבר, רק שאי אפשר לו מחמת המניעה והאנס, ועל פי כן יהיה נחשב לו כאלו עשאה, כמו שאמרו רבותינו וזכרונם לברכה (ברכות ו): השב לעשות מצוה, ונאנס ולא עשאה – כאלו עשאה. פי באמת בודאי כשיש לו אנס, נחשב כאלו עשאה, כמו שאמרו רבותינו וזכרונם לברכה. אבל כל זה נאמר על מי שרוצה לצאת בזה, אזי יוצא בה, פי מה לו לעשות, פי יש לו אנס. אבל מי שאינו רוצה לצאת, רק שהוא רוצה המצוה בעצמה, או הדבר שבקדושה שרוצה לעשות, הוא הפין בהדבר עצמו, אם כן מה פועיל לו, מה שמקליון לו שנחשב כאלו עשאה, פי אינו מקרר דעתו כלל בזה, פי הוא תאב והפין ומתגעגע מאד לעשות המצוה בעצמה, ולא לצאת עם ה'כאלו', שנחשב כאלו עשאה. פי באמת ראוי לאיש ישראלי, שיגמור חפצו ורצונו בכל דבר שבקדושה מוכח אל הפעל. ואזי, כשהחשק מאד באמת, ואינו מקרר דעתו כלל במה שנחשב עליו כאלו עשאה, אזי בודאי יגמור הדבר ויציא מוכח אל הפעל, וישבר ויבטל כל המניעות ואנסים, פי הם לא באו רק בשביל החשק, וכשיש לו החשק הראוי לאותו המניעה כפי גדל מעלת הנחשק, אזי ממיילא נתבטל האנס והמניעה כנ"ל:

וזה בחינת (דברים כו): וירד מצרימה – אנוס על פי הדבור. שבשלהדבור יורד במצר הגרון, שזה בחינת גלות מצרים, אזי הוא אנוס על פי הדבור, הינו שיש לו אנס ומניעה על ידי שאין נקודות להאיתיות, ואינו יכול להוציא ממצר הגרון, שמוזה באין כל המניעות ואנסים כנ"ל. וזהו בחינת אנוס על פי הדבור, שעל ידי שאין הדבור בשלמות, על ידי זה הוא אנוס, כנ"ל:

וזהו: פיון שנצרך לבריות, עולם חשך בעדו (ביצה לב). חשך לשון מניעה, כמו שכתוב (בראשית טז): ולא חשך מפני, ולא חשכת את בנה וכו' (שם כב). הינו כשהנצרך לבריות, אזי יש לו מניעות. וזה עולם חשך בעדו, הינו כשהוא בין העולם אזי יש לו מניעות, וקשה לו להתפלל באמת כנ"ל, פי כשהנצרך לבריות נוח וטוב לו יותר להתפלל ביהודי כנ"ל. אבל מי שאינו נצרך לבריות, שאינו צריך להם לשום דבר, יוכל לעמוד בין אלפים אנשים, להתפלל באמת להשם יתברך לבדו, מאחר שאין נצרך לשום בריה, לא לפרנסה, ולא לכבוד, ולא לשום דבר, רק שברו על ה' אלקינו:

וזה מוד (ברכות יח): מעשה בחסיד אחד שהקניטתו אשתו, והלך וקן וכו', ושמע שתי רוחות שמספרות זו עם זו. וספרם היה על אודות פרנסה, כפוכא שם בנמרא. שהקניטתו – זה בחינת החרון אפי; שתי רוחות – זה בחינת שתי רוחות הנ"ל, הנעשין על ידי המתקת החרון אפי, דהיינו כשמוציאים מוכח אל הפעל כנ"ל. וזה תלוי בבחינת פרנסה, שעל ידה מוציאים מוכח אל הפעל כנ"ל: ולא גלה יותר, אפי כל התורה הזאת מרמזת במאמר זה:

של הצדיק שעשה רצונו כרצונו יתברך. ועתה מפרט הצדיקים שלא כסדר זמני הדורות אלא כפי פנימיות סודות סדר הוצא לפועל של רצונו יתברך אשר גילה סודו לעבדיו. לכן מתחיל להזכיר הזהר **משנה משנה** (שמות ג ד) בהתגלות ה' אליו בסנה עת גילה לו ייעודו להוציא מכוח אל פועל יציאת מצרים וישועת ישראל ותכליתם וסוף מעשה שבמחשבה תחילה ביום השישי בקבלת התורה בזה המקום של הסנה. ובתחילה מנע ממנו התקרבות לגילוי נשמתו אשר בסנה באומרו אל תקרב הלום של נעלך וכו' והוא דייקא בשביל הרבות החשק לקיים שליחתו. ועת הגאולה אשר נשלח למענה היה מפני צעקת בני ישראל הבאה מעומק הכיסופים לישועה ומשה שהוא כלליות נשמתם יוציא לפועל ישועתם. והנה מפני שהתכלית הוא בראשית בשביל ישראל ובשביל התורה הנקראים ראשית, בהוציאך את העם ממצרים מקום המייצר והמניעה ובעת גודל החשק בצעקה אזי תעבדון את האלוקים על החר הזה דייקא שם התגלו שתי רוחות משה כדי לקיים זה הפסוק ביום השישי לכן קדם ליעקב כי הקדים תרופה היא גאולת מצרים למכה של הירידה. וכן עתה מביא הזהר כי הוזכר פעמים **יעקב יעקב** (בראשית מו ב) בעת התגלות כוח פועל נשמת יעקב של מעלה ומטה, בסוף ימיו דייקא, בעת שגילה לו יתברך רצונו ומחשבתו העליונה באומרו ליעקב אל תירא מרדה מצרימה כי לגוי גדול אשימך שם. אנכי ארד עמך מצרימה ואנכי אעלך גם עלו בכוח משה משה, והוא דייקא על המניעה בחינת ויוסף ישית ידו בחינת כוח ללא פועל על עיניך בחינת מניעת הראיה של מחשבת הוצאה לפועל וכן עיניים הם גם כנגד הוצאה לפועל (עיין פרפראות להכמה על התורה הנ"ל) וכן על ידי מחשבת הנהגת ירידת בני יעקב למצרים, מקום המניעה, עד לשבירתה ועלייתם בכוח משה, הוצרך להקדים העקדה וזהו שהוזכר **אברהם אברהם** (שם כב יא) להורות התגלות רוחותיו של מעלה ומטה להגביר הגבורות על החסדים הטבעיים של אברהם. כי דייקא בעת העקידה בחינת גבורות ובעת שהרים ידו לשחוט שהוא ודאי בחינת גבורות אזי הוא זמן ומקום התגלות שלמות אברהם הכולל הגבורות בחסדים לכן דייקא אז הזכיר המלאך שמו פעמים כי זו הייתה מחשבה תחילה של הקב"ה לפעול שלמות נשמת אברהם בגילוי בעולם הזה למען הדורות הבאים שיהיה להם זה הכוח להגביר בכוח החסדים ואהבת ישראל לקב"ה את גבורות מסירות נפשם למענו יתברך. לכן דייקא אז אמר אברהם הנני במלא כוח פועל נשמתי גלויה בשתי רוחותיה. ולכן דייקא אמר לו הסיבה שזכה לזאת הוצאה הקדושה מכוח אל הפועל על ידי המניעה ושבירת כמובא זה הפסוק בדברי רבנו באומרו ולא חשכת את בנך

תוספתא: **למה נח נח תרי זמני. אלא כל צדיק וצדיק די בעלמא אית ליה תריין רוחין. רוחא חד בעלמא דין ורוחא חד בעלמא דאתי. והכי תשבח בכלהו צדיקי משה משה, יעקב יעקב, אברהם אברהם, שמואל שמואל, שם שם. בר מיצחק דלא קתיב ביה כמה דקתיב בהו. בגין דיצחק בשעתא דאתקרב על גבי מדבחה נפקת נשמתיה דהות ביה כהאי עלמא. וכיון דאתמר ביה באברהם, ברוד מנהיה המתיב תבת ביה נשמתיה דעלמא דאתי. בגין דא תשבח דלא יחד קודשא ברוד הוא שמייה אלא על יצחק בגין דאתחשב כמת ועל דא רמו קרא ואמר (איוב ז) הן בקדושי לא יאמין וגו'. – למה נכתב בתורה נח נח שתי פעמים? אלא ללמדנו סוד גדול כי כל צדיק וצדיק שזכה בזכות כיסופיו דיבוריו ומעשיו להיות צדיק בעולם הזה בפועל ממש, כפי רצונו הקדוש, אזי ניכרת צדיקותו בכך שיש לו שתי רוחות קדושות. רוח אחד בעולם זה באופן מגולה, שהוא בחינת פועל וכל תולדות ומעשים טובים שזכה לגלות בעולם הזה. ורוח אחד בעולם הבא שהוא בחינת כוח שממנו המשיך בכיסופיו את פועלת צדקתו בעולם זה, בחינת סוף מעשה של רוח דלתתא על ידי מחשבה תחילה של רוח דלעילא. וגילתה התורה הוצאת כוח רוח נשמתו העליונה לפועל ברוח של מטה, להיות צדיק תמים ושלם בדורותיו, שזכה להנצל מן המבול ולהיות שליח להזהיר דורו שישבו בתשובה על ידי תיבה שבנה המרמזות על תיבת התפילה בכיסופים, שממנה ההגנה מן החרון אף של המבול, וזמן בנייתה הרב מורה על אריכות אפים הנמשכת מן התיבה. אך זה היה בדורותיו שכן היה לו באמת לפעול בכיסופיו רחמים על הדור להיות רועה נאמן כמשה ואברהם. אך רבו המניעות ורק בזמן ומקום וציור גלגול נשמתו במשה אחרי חטא העגל יצאו כיסופי נשמתו כראוי בתפילת משה (כמובא באר"י). **וכך תמצא** נרמז ומתגלה בתורה סוד זה **בכל הצדיקים**: שבעת שהגיע זמנם לגלות ציור בזמן ומקום, ציור של נשמתם ורוחם, הן מצד גילוי רצונו יתברך להם ומחשבתו הנשגבה מה שצריכים להוציא לפועל למען וסוף ומעשה ותכלית הבריאה ובכן בכל שלבי הוצאה לקראת התכלית, אזי הזכיר שמם פעמים להורות על התדבקות שתי הרוחות, בבחינת הסתלקות ועליה, כי התחברות שתי חלקי הנשמות של למעלה ולמטה בחינת כוח ופועל גרמו שלמות הוצאה לפועל כפי הכוח. ולכן בחלק מהם אמר אותו צדיק המוזכר הנני, להורות שהינו כל כולו כאן, בזמן ומקום בהווה שלמה בפועל, ברוח דלתתא כפי הרוח דלעילא ממש, הנותנת לה כוח לפעול הרצון העליון שלו יתברך, על ידי רצון התחתון**

יחידך ממני. שלא מנע את רצון הקב"ה כי הצדיקים לא מונעים רצונו יתברך כי השקם הגדול הוא כחשקו העליון יתברך. וכן תשוקתו יתברך אליהם משברת כל מניעה ונכללים ברצונו בשלמות. וכן **שמואל שמואל** (ש"א ג י) בהכנתו להיות נביא שלם לדורות, בהוראת עלי הכהן לדעת כי כל הקולות הקודמים ששמע שמואל היו קולות נבואה. וקיבל בראשית נבואתו הנבואה הקשה על זרעו של אלי לדורות וכן והוא הנביא אשר משה את דוד משיח ה' גואל ישראל לעתיד. כי על ידי כוח מסירות אברהם ושירת מניעת הירידה מצרימה יזכו לתורת משה משיח ולביאת הגואל בן דוד. וכן **שם שם** (בראשית יא י) אשר קדם לשמואל משה יעקב ואברהם ובא אחרי נוח, אשר נשמתו האירה בעת היה בן מאה שנה בהולידו את ארפכשד שנתיים אחר המבול. כי שם הוא שורש לנשמת אברהם יצחק ויעקב האבות הקדושים משה ושמואל והוא שם משמואל כי סוף מעשה התגלות ה' לשמואל היה בשם בתחילת המחשבה בשורש וכוח הנשמות והענפים היוצאים מהם לפועל בכל דור. ושמואל אשר משה זרע דוד המלך לדורות על ידי זאת המשיחה יפעל בן דוד תיקון לדור המבול לתקן הברית ולהמשיך השלום ולבטל השנאה והאיבה והחמס. כל אלו הצדיקים הוזכר כאמור שמם פעמים מפני התגלות שתי הרוחות בחינת שלמות הוצאה מכוח אל הפועל של הרוח של עולם הבא בתוך רוח עולם הזה. **חזין מיצחק שלא כתוב בו** שמו פעמים **כמו שכתוב בהם. מפני שיצחק בשעה שנקרב על גבי המזבח.** לא היתה הסתלקותו ועליית רוח של מטה על ידי ירידת הרוח דלעילא להאיר בא ולהדביקה אליה לעלותה עימה, אלא יצאה נשמתו שהייתה בו בעולם הזה בעליה בכוח מסירות העקידה ובכוח שלמות רוחות אברהם. כי כאן היה בהפך מן ההנהגה הרגילה מה שבעת שיש התגלות שתי הרוחות של הצדיק אזי הוא דייקא מסתלק אך תלמידיו ובניו מקבלים ממנו פי שנים, שדייקא נשאר הארה בצמצום למטה של שתי רוחותיו אצל התלמידים והבנים. אך כאן שלא הגיע זמן ומקום וציור הסתלקות אברהם, אלא דייקא עת עקידת יצחק וחיבור בחינת הפועל שהוא יצחק, בחינת גבורות להכלל באברהם בחינת חסדים, אזי דייקא עלתה הרוח דלתתא של יצחק להכלל ברוח דלעילא של אברהם שעלתה למעלה. כי אברהם בכוח הצמצום והמניעה לא נדבקה רוח דלתתא שלו לרוח דלעילא. אך יצחק ברצונו וחשקו הגדול להעקד ולעלות במעלות המזבח נדבק ועלה ללא רוחו היורדת אלא ברוח אביו העליונה כנ"ל. **וכיוון שנאמר באברהם ברוך מחייה המתים,** כי הוא מתדמה ליוצרו בחינת עתידים צדיקים להחיות מתים במשענתם בחינת עש"ן עולם שנה נפש מקום זמן וציור להמשיך הרוח דלעילא כפי שהיא ממש לתוך הגוף המזוכך אזי יצחק בזכות

מסירות נפשו וזיכו היה ראוי לקבל הרוח דלעילא עצמה שהמשיך לו אברהם שהוא שורשו לכן **שבה אליו נשמתו של עולם הבא** היא רוח דלעילא, מאירה תמיד בגופו ללא מניעה כלל. לכן **מפני כך תמצא שלא יחד הקב"ה את שמו** שהיא התגלות אחדות אלוקותו השלמה בעולם הזה דייקא מה שמתגלה אמת עולם הבא וראשית המחשבה בחינת אל הוי"ה ביצירה, וכל זאת התגלות האחדות כלעתיד לבא לא התגלתה **אלא על יצחק.** משום שנחשב כמת הנמצא כבר בעולם האמת עולם הבא. כי מאז ירידת נשמתו העליונה הייתה השגתו ודעתו שלמה כאילו היה בן עולם הבא. ועל זה **רמז הכתוב ואמר** (איוב טו) **הן בקדושי הצדיקים,** המצליחים אמנם בכל פעם להוציא מכוח אל הפועל הנשמה העליונה דרך הנשמה התחתונה מעשיו טובים כפי רצונו יתברך בזכות כיסופיהם הגדולים אך בכל זאת רבו המניעות ותחסר שלמות הגלוי עד לעתיד בבא הגאולה לעבדו שכס אחד ולכן **לא יאמין לחשוב** כי יהיו נאמנים בשלמות מפני ריבוי החרון אף והמניעות ואדם מועד לעולם ואין אפטרופוס ואין צדיק בארץ אשר יעשה טוב וכו'. אם לא שרק רוח דלעילא ירדה ומופיע בשלמותה כבעולם הבא ללא צמצום רוח דלתתא וממילא שום מונע לא ימנע ממנה להתגלות לכן קרא ה' ליצחק בצרוף שמו לייחדו עליו כנ"ל כאילו כבר הסתלק למקום מבטח בעולם הבא. **ושמים לא זכו בעיניו,** כי שמים אש ומים כוח ופועל יד ימין ויד שמאל המחברות למעלה בכל זאת לא זכו בצוהר פתוח ללא מניעה כי הם בחינת רקיע המונע מן רוח הצדיק למטה להמשיך בכל פעם הרוח דלעילא, הן אמנם אמת כי הוא בשביל החשק והכיסופים אך לא תמיד יוכל בהכרח להתגבר הצדיק להגדיל החשק כראוי ולכן מפני שהקב"ה רואה כך כביכול בעיניו, שזו היא בעצמו הנהגתו בעיני השגחתו בחינת כוח ופועל וסוף מעשה במחשבה תחילה להמשיך מניעות דייקא בשביל החשק, אלא שהצדיק לא תמיד יזכור וידע זה הסוד ולא יתגבר כראוי. כמו שמצינו שמניעת בנין בית המקדש רבות בשנים תכליתה להגביר בכל פעם יותר ויותר החשק ועדין לא בנינו החשק כראוי. והי רצון שמי שאמר לעולמו די יאמר לצרותינו די ובזכות אברהם יצחק יעקב משה שמואל ודוד יבנה בלבנו ובפינו חשק כראוי לבניין בית המקדש וירד מיד משוכלל מן השמים ברחמים במהרה בימינו אמן.

עלון זה מטרתו לעודד את הציבור לגלות ולהחדש בהבנת מאמרי זוהר, על פי תורותיו של רבנו הקדוש, אשר המה הקדמות עמוקות לכל חלקי התורה ובפרט ללימוד זוהר, כפי המובא בדבריו: "אמר התורה שלי היא כולה הקדמות" (שיחות הר"ן קצ"ט). והוא בעיקר לפי הכלל החמישי לדרך לימוד ליקומי מוהר"ן המובא בספר ביאור הליקוטאים להרב רבי אברהם בן רבי נחמן זצוק"ל. וזה לשונו "...הוא כל מקרא או מאמר חז"ל, שמזכיר קצת מאתו לאיזה ענין, פורב בוונתו על כל הענין ונכנס ונתבאר כל המקרא והמאמר חז"ל בזה הענין". עכ"ל. כלומר שכללי התורה וההקדמות שמביא רבינו הקדוש בתורתו המה מפרשים את כל המאמר שמביא בדבריו רק את חלקו בספריו. והבא לעיין בתורתו ובוהר, יראה בעיניו ממש איך כל כללי תורתו נמצאים בכל מאמר זוהר והוא פלאי. ויש להבין קצת הענין בפרטות כי ידוע אשר נשמות רבנו הקדוש נשמת רשב"י אחת המה, כמובא רמז לכך בספר כוכבי אור, כי גימטריה נחמן בן שמחה וכן גימטריה שמעון בן יוחאי חושבן דין כחושבן דדון. לכן נרמז אור חכמתם הגדול בשם העלון נחל זהר, שהרי נחל הוא על שם הנחל נובע מקור חכמה המאיר ומגלה זהר רשב"י הנסתר, שהוא אור זוהר הקדוש. נא ונא ראו בעצמכם להחדש בדרך לימוד זה להוציא עצות למעשה ולהתחזקות בעבודת ה' ויתקיים בנו מאמר זוהר: **כהאי חיבורא דילך דאיהו ספר זוהר, יפקין ביה מן גלותא ברחמי. במהרה בימינו אמן.**

עצות על פי הלימוד

- א. כל המניעות שיש לאדם, בלם הם רק בשביל החשק, כדי שיהיה לו חשק יותר להדבך שבקדושה שצריך לעשות. כי בן הרה האדם, שכל מה שמונעים אותו יותר מאיזה דבר הוא חושק ביותר לעשותו. ועליון פשאיט הישראלי צריך לעשות דבר הצריך לו להודותו, ובפרט בשצריך לעשות דבר שכל יודותו תלוי בזה, דהינו לנסע לצדיק האמת, או נותנין לו מלמעלה חשק, ותחשק שנותנין לו הוא על ידי המניעה שמונעים לו, כי עלידי המניעה מתגבר החשק בנ"ל. עליון ידע האדם, שאין שום מניעה בעולם שלא יוכל לשבחה אם ירצה, כי המניעה הוא רק בשביל החשק. ובשיהיה לו חשק ורצון חזק וכפופין גדולים בראוי לזה העסק הקדושה שצריך לעשות, בודאי יוכל לנמרו ולהוציא מנח אל הפעל. כי המניעות הם רק בשביל התגברות החשק כדי שעלידי זה דיקא יוכל לנמרו בנ"ל:
- ב. פשמתגבר ומשבר הפעם, עלידי זה נעשה ונמשך בחינת רוחו של משיח, ונחשב פאלו על ידו נתינה ונבואה כל העולם ומלואו. וזוהר לפרנסה ולאמת ולהתפלל לה' לבדו כלי פניות בשביל בני אדם חיו, ונצול מכל העברות וזוהר להוציא מנח אל הפעל כל המצוות וכל הדברים שבקדושה שצריך לעשות:

תפילה על פי הלימוד

זכנו ועזרנו שיהיה לנו חשק וכפופין חזקין פאלו. שנוזה על ידם תמיד להוציא מנח אל הפעל כל הדברים שבקדושה, ובכל פעם שנוזה להתעורר לעשות איזה דבר גדול וקטן שבקדושה, תהיה עמנו ותעזרנו ותזכנו לחשק וכפופין חזקים וחדשים בכל פעם ולא נרפה את החשק והכפופין והגעגועים כלל, רק נוזה להתחזק ולהתאמץ בכל עת להתגעגע ולכסף ולחשק ולהשתוק בתשוקה נפלאה ובחשק נמרץ בכלות הנפש. וכפי תקף המניעה והאנס, בן יתגבר החשק והכפופין יותר, עד שנוזה לשבר כל המניעות והעכובים מכל הדברים שבקדושה שבעולם, עד שנוזה להוציא מנח אל הפעל ממש כל הפצינו בעקמי שמים, ובכל מעשה אשר נרצה להחל בעבודת ה', בכל לבנו נעשה ונצליה, עד שנוזה לעשות בפעל ממש כל מה שהוא רצונך הטוב באמת: ועזרנו וזכנו וחננו שנוזה להמתין ולשכך חרון אפך מעלינו ומעל כל עמו בית ישראל. ותעזרנו ברחמיך ותסדיך הרבים, שנוזה לשבר מהרה מדת הפעם מאתנו, ואל יחר אפנו על שום דבר שבעולם, רק נוזה לשבר ולבטל ולהמתין כל מיני חרון אף מעלינו ומעל כל ישראל, ואל יעשו אפך בנו, רק נוזה לבקר ולהמתין ולזכך העשן של חרון אף, עד שיהיה נעשה מננו רוח ניקח, רוח אורי, רוח דקדושה. ועלידי זה יהיה נמשך רוחו של משיח עלינו, ותביא לנו את משיח צדקנו, וימחר ויחיש לנאלנו גאלת עולם. ועל ידי זה יהיה נמשך עלינו חיות גדול דקדושה, רוח חיים דלעלא ורוח חיים דלתתא. ותפתח את ידך ומשביענו ברצונך, ותתינו ברחמיך, ותתן לנו פרנסתנו ברוח, קדם שנוצטרך להם, כי עינינו אליך ישברו, לך לבד עינינו תלויזות, חום וחסנו ורחם עלינו והושיענו כי אליך עינינו, ויקים בנו מקרא שכתוב, "פותח את ידך ומשביע לכל חי רצון". ושמרנו והצילנו ברחמיך הרבים, מכל מיני פגמים ועברות שבעולם. ונוזה להסתפל

בשלושה דברים ולא נבא לידי עברה, שהם, מאון באנו מטפה סרוחה, ולאן אנו הולכים למקום עפר רמה ותולעה, ולפני מי אנו עתידין לתן דין והשבון לפני מלך המלכים הקדוש ברוך הוא. ותהיה בעזרנו שנוזה מהרה להתחרט ולשוב באמת על כל העברות והפגמים שעברנו עד הנה בשוגג ובמזיד באנס וברצון, במחשבה דבור ומעשה, בכח ובפעל. על הכל תמחל ותכפר ותסלח לנו חנון מפרכה לסלח, למען שמך ה' וסלחת לעונינו כי רב הוא. ותהיה עמנו מעתה ותעזרנו שנוזה לסור מרע, לבלי לעבר עוד על דברך ועל רצונך אפלו תנועה קלה, ותעזרנו לקים כל מצותיך באהבה, ולהוציא מנח אל הפעל כל הדברים שבקדושה שהם רצונך באמת. ועלידי זה נוזה להמשיך שפע וחיות חדש בכל עת מלמעלה למטה מן הכח אל הפעל.

לעילוי נשמות
הרב מאיר צבי בן הרב נחמן ישראל
ת.נ.צ.ב.ה.

לעילוי נשמת
מרז תמו בת דוד והיובא פריחה
ת.נ.צ.ב.ה.

לעילוי נשמת
מירה בת אשר
ת.נ.צ.ב.ה.

לעילוי נשמת
הקדוש אליהו יעקב בן הדסה ה' יקום דמו.
ת.נ.צ.ב.ה.

לעילוי נשמת
דבורה בת חיים
ת.נ.צ.ב.ה.